

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Ταχ.Δ/νση : ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32
τ.κ. 264 41 ΠΑΤΡΑ
Πληροφορίες : Β. Τσούμα
Τηλέφωνο : 2613 613 517
Email : grammateia.ps.pde@pde.gov.gr

Αριθ. Αποφ. 32/2022

**Απόσπασμα ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 12
12^η ΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Στην Πάτρα, σήμερα στις 30/05/2022 ημέρα Δευτέρα και ώρα 15.00, συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση δια ζώσης στην αίθουσα του Περιφερειακού Συμβουλίου (Ν.Ε.Ο. Πατρών Αθηνών 32 & Αμερικής), και με ταυτόχρονη δυνατότητα τηλεδιάσκεψης (e:Presence.gov.gr), το Περιφερειακό Συμβούλιο Δυτικής Ελλάδας, ύστερα από την υπ' αριθ. πρωτ.: οικ. ΠΔΕ/ΓΠΠΣ/155187/200/24-05-2022 γραπτή πρόσκληση της Προέδρου του, η οποία εκδόθηκε νομότυπα και δόθηκε σε όλους τους κ.κ. Περιφερειακούς Συμβούλους, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των 167 παρ. 1 & 2 και 168 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87/τ.Α'/07.06.2010), όπως ισχύουν.

Στη Συνεδρίαση συμμετείχαν επί του συνόλου πενήντα ενός (51) μελών, τα παρακάτω μέλη:

1. ΜΠΙΛΙΑ ΜΑΡΙΑ - Πρόεδρος
2. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΠΑΣΤΑ ΔΗΜΗΤΡΑ – Αντιπρόεδρος
3. ΓΡΙΝΟΥ ΕΥΘΥΜΙΑ - Γραμματέας
4. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
5. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
6. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΤΡΥΦΩΝ (τηλεδιάσκεψη)
7. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΖΩΗ (τηλεδιάσκεψη)
8. ΑΝΔΡΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
9. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
10. ΒΟΥΛΓΑΡΗ - ΠΟΛΟΝΥΦΗ ΑΜΑΛΙΑ (τηλεδιάσκεψη)
11. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
12. ΓΟΥΔΑΣ ΜΙΧΑΗΛ (τηλεδιάσκεψη)
13. ΔΗΜΗΤΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ
14. ΔΡΙΒΙΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
15. ΖΑΪΜΗΣ ΦΩΚΙΩΝ (τηλεδιάσκεψη)
16. ΚΑΠΛΑΝΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
17. ΚΑΡΠΕΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
18. ΚΑΤΣΑΡΗ-ΜΑΥΡΑΓΑΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΛΑ (τηλεδιάσκεψη)
19. ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)

20. ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
21. ΚΑΤΣΟΥΓΚΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
22. ΚΟΝΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
23. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
24. ΚΟΡΟΒΕΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
25. ΚΟΥΣΚΟΥΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ (τηλεδιάσκεψη)
26. ΚΟΥΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
27. ΚΩΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
28. ΛΥΤΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
29. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
30. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
31. ΜΠΑΛΑΜΠΑΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
32. ΜΠΙΛΙΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
33. ΜΠΟΝΑΝΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
34. ΜΠΡΑΜΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (τηλεδιάσκεψη)
35. ΜΩΡΑΪΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
36. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ (τηλεδιάσκεψη)
37. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
38. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
39. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
40. ΡΟΥΣΗ- ΝΤΖΙΜΑΝΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
41. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
42. ΣΑΛΜΑ ΜΑΡΙΑ
43. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
44. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
45. ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ
46. ΦΙΛΙΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
47. ΧΑΛΙΜΟΥΔΡΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ (τηλεδιάσκεψη)
48. ΧΑΡΟΚΟΠΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ (τηλεδιάσκεψη)
49. ΧΑΤΖΗΛΑΜΠΡΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Στη συνεδρίαση δεν συμμετείχαν καίτοι προσκλήθηκαν τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου κ. Κοσίνας Χρήστος και Σώζος Βασίλειος.

Στη συνεδρίαση συμμετείχε ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας κ. Νεκτάριος Φαρμάκης, ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης κ. Τελώνης Γεώργιος, ο Εκτελεστικός Γραμματέας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας κ. Σύρμος Γεώργιος (τηλεδιάσκεψη), ο Δ/ντης Γραφείου Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας κ. Μάκκας Ιωάννης (τηλεδιάσκεψη).

Χρέη γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας Αγγελοπούλου Γεωργία, Καρακωνσταντή Μαρία-Ηλίζα και Τσούμα Βασιλική.

Αφού διαπιστώθηκε η νόμιμη απαρτία, η Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Στη συνέχεια η Πρόεδρος έθεσε προς συζήτηση το 2^ο θέμα ημερήσιας διάταξης με τίτλο: «Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας 2021-2025» και έδωσε το λόγο στον εισηγητή του, Αντιπεριφερειάρχη Βιώσιμης Ανάπτυξης, Ενέργειας και Περιβάλλοντος της Π.Δ.Ε. κ. Δημητρογιάννη Λάμπρο, ο οποίος αναφέρθηκε στην υπ' αριθμ.: ΠΔΕ/ΓΑΕΠ/154460/614/24-05-2022 γραπτή εισήγησή του, λέγοντας τα εξής:

Λαμβάνοντας υπόψη:

A. Γενικά Στοιχεία

Η παρούσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) αφορά το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Ενέργειας & Περιβάλλοντος για την πενταετία 2021-2025, η αναπτυξιακή στρατηγική του οποίου συνάδει με τη συνολική στρατηγική του ΥΠΕΝ, προκειμένου η Ελλάδα να εφαρμόσει ένα βιώσιμο και κλιματικά προστατευτικό μοντέλο ανάπτυξης. Η στόχευση του εν λόγω προγράμματος αφορά τους κάτωθι αναπτυξιακούς πυλώνες του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης:

- 1) Έξυπνη Ανάπτυξη
- 2) Πράσινη Ανάπτυξη
- 3) Ανάπτυξης Υποδομών
- 4) Κοινωνική Ανάπτυξη
- 5) Εξωστρέφεια

Το υπό εξέταση Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης αποτελείται από δύο υποπρογράμματα που αφενός αφορούν τον τομέα της ενέργειας και αφετέρου τον τομέα του Περιβάλλοντος με τους Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) να αφορούν την Έξυπνη Ανάπτυξη, την Πράσινη Ανάπτυξη και την Ανάπτυξη Υποδομών [Υποπρόγραμμα Ενέργειας] καθώς και την Έξυπνη Ανάπτυξη και Πράσινη Ανάπτυξη [Υποπρόγραμμα Περιβάλλον] αντίστοιχα.

Το ΤΠΑ-Ενέργειας περιλαμβάνει τρεις (3) Άξονες προτεραιότητας (ΑΠΕ) και το ΤΠΑ-Περιβάλλοντος δύο (2) Άξονες προτεραιότητας (ΑΠΠ) - πλέον ενός Άξονα Τεχνικής Βοήθειας για κάθε υποπρόγραμμα βάσει των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων των τομέων παρέμβασης του ΥΠΕΝ στο ΤΠΑ. Οι συγκεκριμένοι Άξονες Προτεραιότητας αντιστοιχούν σε συγκεκριμένες Προτεραιότητες των Αναπτυξιακών Στόχων/ Πυλώνων του ΕΠΑ και περιλαμβάνουν τις επιμέρους Κατηγορίες Δράσεων του ΕΠΑ. Ειδικότερα:

Οι Άξονες Προτεραιότητας του Τομεακού Υποπρογράμματος Ενέργειας του ΥΠΕΝ (ΑΠΕ) είναι οι εξής:

- I. Άξονας Προτεραιότητας «Έξυπνη Ανάπτυξη (Ενέργεια)» (ΑΠΕ1)
- II. Άξονας Προτεραιότητας «Πράσινη Ανάπτυξη (Ενέργεια)» (ΑΠΕ2)
- III. Άξονας Προτεραιότητας «Ανάπτυξη Υποδομών (Ενέργεια)» (ΑΠΕ3).

Οι Άξονες Προτεραιότητας του Τομεακού Υποπρογράμματος Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ (ΑΠΠ) είναι οι εξής:

- I. Άξονας Προτεραιότητας «Έξυπνη Ανάπτυξη (Περιβάλλον)» (ΑΠΠ1)
- II. Άξονας προτεραιότητας «Πράσινη Ανάπτυξη (Περιβάλλον) - Κυκλική Οικονομία» (ΑΠΠ2).

Ο προϋπολογισμός του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανέρχεται για την περίοδο 2021-2025 στα 260.000.000 €.

Περιγραφή του προγράμματος

Ως γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης ορίζεται το σύνολο της εδαφικής επικράτειας της χώρας.

Οι θεματικές προτεραιότητες για την εκπόνηση του Τομεακού Προγράμματος του ΥΠΕΝ αντιστοιχούν στους κάτωθι επτά τομείς παρέμβασης του Υπουργείου:

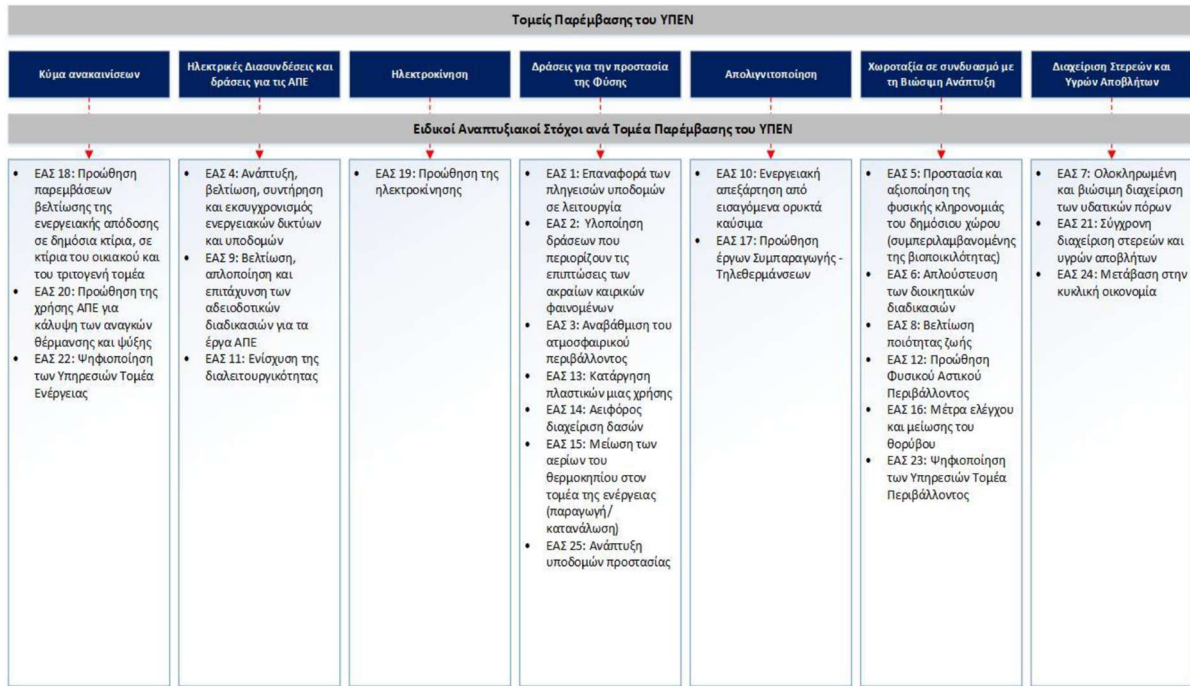
- ✓ Κύμα ανακαινίσεων δημόσιων κτιρίων, οικιών και κτιρίων του τριτογενούς τομέα προκειμένου να μειωθεί ριζικά η σπατάλη ενέργειας για θέρμανση, ψύξη, φωτισμό.
- ✓ Ηλεκτρικές διασυνδέσεις και δράσεις για τις ΑΠΕ, με στόχο να παύσει η λειτουργία ακριβών και ρυπογόνων πετρελαιικών μονάδων και να γίνει εκμετάλλευση του μεγάλου δυναμικού ΑΠΕ του αιγιακού χώρου. Παράλληλα, η πολύ μεγάλη διείσδυση ΑΠΕ στο συνολικό ενεργειακό μίγμα θα μειώσει θεαματικά τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα περιορίζοντας ταυτόχρονα το κόστος ενέργειας και την εξάρτηση από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα.

- ✓ Ηλεκτροκίνηση, έτσι ώστε να μειωθούν οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στον τομέα των μεταφορών και να αποφορτιστεί το αστικό περιβάλλον από τους πολλούς ρυπαντές που συνεπάγεται η λειτουργία εκατομμυρίων οχημάτων με κινητήρα εσωτερικής καύσης.
- ✓ Δράσεις για την προστασία της Φύσης, της Βιοποικιλότητας και των δασών με σκοπό τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, τη μείωση των επιπτώσεων της ρύπανσης στη δημόσια υγεία και τα οικοσυστήματα και την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων.
- ✓ Απολιγνιτοποίηση και τη δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση των περιοχών που εξαρτώνται από τη λιγνιτική βιομηχανία. Ο στόχος εδώ είναι διπλός και αφορά τόσο την αλλαγή του ενεργειακού μίγματος της χώρας όσο και την κοινωνική και οικονομική ανασυγκρότηση των Περιφερειακών Ενοτήτων Κοζάνης, Φλώρινας και Αρκαδίας ακολουθώντας ένα βιώσιμο και πολυσχιδές παραγωγικό υπόδειγμα.
- ✓ Χωροταξία σε συνδυασμό με τη βιώσιμη ανάπτυξη που στόχο έχουν την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής των πολιτών με την προώθηση της αειφόρου και ισόρροπης ανάπτυξης, την κατοχύρωση της παραγωγικής και κοινωνικής συνοχής, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία του περιβάλλοντος στο σύνολο του εθνικού χώρου και στις επί μέρους ενότητες του.
- ✓ Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων με επείγοντα στόχο να ξεφύγει η χώρα από τις απαραιτούμενες πρακτικές διάθεσης των αποβλήτων, υιοθετώντας μια ορθολογική πυραμίδα πρακτικών διαχείρισης δηλ. πρόληψη, ανάκτηση-ανακύκλωση, ενεργειακή και άλλη αξιοποίηση και τέλος διάθεση του όποιου υπολείμματος. Ο τομέας παρέμβασης των αποβλήτων κρίνεται και ο δυσκολότερος λαμβάνοντας υπόψη την υφιστάμενη κατάσταση όσον αφορά τη διαχείριση αλλά και τη δυσκολία αλλαγής νοοτροπίας που απαιτεί η πρόληψη και η ανακύκλωση στην πηγή.

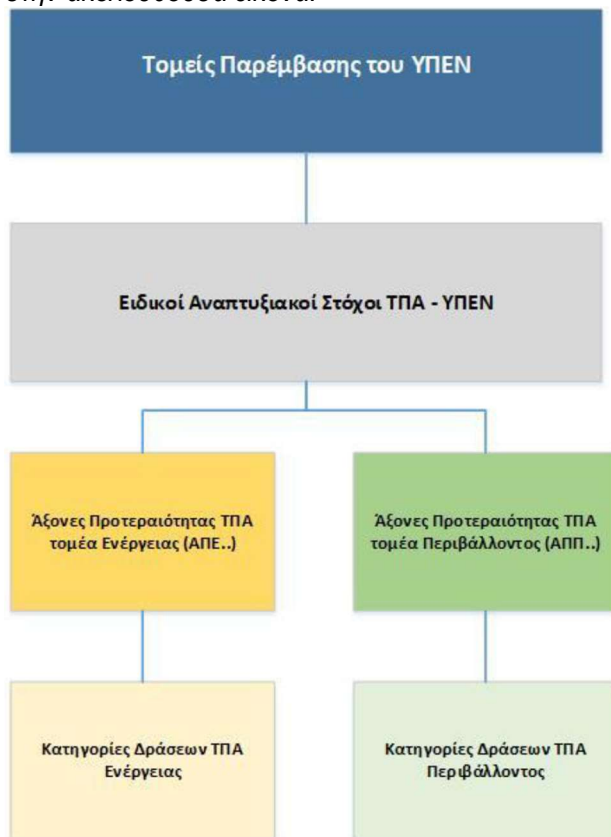
Βάσει των προαναφερόμενων στρατηγικών προτεραιοτήτων προσδιορίζονται οι κάτωθι είκοσι πέντε (25) Ειδικό Αναπτυξιακό Στόχοι (ΕΑΣ):

ΕΑΣ1	Επαναφορά των πληγισίων υποδομών σε λειτουργία	ΕΑΣ14	Αειφόρος διαχείριση δασών
ΕΑΣ2	Υλοποίηση δράσεων που περιορίζουν τις επιπτώσεις των ακραίων καιρικών φαινομένων	ΕΑΣ15	Μείωση των αερίων του θερμοκηπίου στον τομέα της ενέργειας (παραγωγή/κατανάλωση)
ΕΑΣ3	Αναβάθμιση του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος	ΕΑΣ16	Μέτρα ελέγχου και μείωσης του θορύβου
ΕΑΣ4	Ανάπτυξη, βελτίωση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός ενεργειακών δικτύων και υποδομών.	ΕΑΣ17	Προώθηση έργων Συμπααραγωγής - Τηλεθερμάνσεων
ΕΑΣ5	Προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς του δημόσιου χώρου (συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας)	ΕΑΣ18	Προώθηση παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια κτίρια, σε κτίρια του οικιακού και του τριτογενή τομέα
ΕΑΣ6	Απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών	ΕΑΣ19	Προώθηση της ηλεκτροκίνησης
ΕΑΣ7	Ολοκληρωμένη και βιώσιμη διαχείριση των υδατικών πόρων	ΕΑΣ20	Προώθηση της χρήσης ΑΠΕ για κάλυψη των αναγκών θέρμανσης και ψύξης
ΕΑΣ8	Βελτίωση ποιότητας ζωής	ΕΑΣ21	Σύγχρονη διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων
ΕΑΣ9	Βελτίωση, απλοποίηση και επιτάχυνση των αδειοδοτικών διαδικασιών για τα έργα ΑΠΕ	ΕΑΣ22	Ψηφιοποίηση των Υπηρεσιών Τομέα Ενέργειας
ΕΑΣ10	Ενεργειακή απεξάρτηση από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα	ΕΑΣ23	Ψηφιοποίηση των Υπηρεσιών Τομέα Περιβάλλοντος
ΕΑΣ11	Ενίσχυση της διαλειτουργικότητας	ΕΑΣ24	Μετάβαση στην κυκλική οικονομία
ΕΑΣ12	Προώθηση Φυσικού Αστικού Περιβάλλοντος	ΕΑΣ25	Ανάπτυξη υποδομών προστασίας
ΕΑΣ13	Κατάργηση πλαστικών μιας χρήσης		

Στην κάτωθι εικόνα διαφαίνεται η συσχέτιση των Ειδικών Αναπτυξιακών Στόχων με τους τομείς παρέμβασης του ΥΠΕΝ:

Η δομή του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας παρουσιάζεται στην ακολουθούσα εικόνα:

Η αντιστοίχιση Άξονες Προτεραιότητας του ΤΠΑ του ΥΠΕΝ με τις Προτεραιότητες των Αναπτυξιακών Στόχων/ Πυλώνων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025 προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα:

Αναπτυξιακός Στόχος/ Πυλώνας ΕΠΑ	Προτεραιότητα ΕΠΑ	Άξονας Προτεραιότητας ΤΠΑ ΥΠΕΝ
Εξυπνη Ανάπτυξη	1.6 Δημόσια Διοίκηση και Ψηφιοποίηση	ΑΠΕ1/ΑΠΠ1
	1.8 Ψηφιακή διασύνδεση μονάδων Δημόσιας Διοίκησης	ΑΠΕ1/ΑΠΠ1

Πράσινη Ανάπτυξης	2.1 Ενεργειακή Απόδοση	ΑΠΕ2
	2.2 Στήριξη ΑΠΕ-συμπαραγωγή	ΑΠΕ2
	2.3 Απεξάρτηση από Ορυκτά καύσιμα	ΑΠΕ2
	2.4 Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	ΑΠΠ2
	2.5 Ανάπτυξη Υποδομών Προστασίας	ΑΠΠ2
	2.6 Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση Υδάτων	ΑΠΠ2
	2.7 Διαχείριση Στερεών και Υγρών αποβλήτων	ΑΠΠ2
	2.9 Ανάδειξη προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς	ΑΠΠ2
Ανάπτυξη Υποδομών	2.11 Πράσινες Πόλεις	ΑΠΠ2
	4.2 Ενεργειακά Δίκτυα και Υποδομές	ΑΠΕ3

Ακολουθεί συνοπτική παρουσίαση των δράσεων που προβλέπονται από το υπό εξέταση ΤΠΑ:

Άξονας Προτεραιότητας	Προτεραιότητα	Κατηγορίες δράσεων
ΑΠΕ1	ΠΕ1.1 Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δράσεις ψηφιακού μετασχηματισμού για την αποτελεσματικότερη διαχείριση και έλεγχο των πληροφοριών/στοιχείων που αφορούν στον τομέα ενέργειας και εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών ➤ Αναβάθμιση και ανάπτυξη βάσεων δεδομένων ενεργειακών προϊόντων, ενεργειακών στοιχείων και γεωχωρικών πληροφοριών ➤ Αναβάθμιση και ανάπτυξη Πληροφοριακών Συστημάτων για την απλοποίηση των υπηρεσιών και λειτουργιών του Τομέα Ενέργειας του ΥΠΕΝ
	ΠΕ1.2 Ψηφιακή Διασύνδεση Μονάδων Δημόσιας Διοίκησης	Δράσεις διαλειτουργικότητας μεταξύ δημοσίων φορέων για την ανάπτυξη ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών
ΑΠΕ2	ΠΕ2.1 Ενεργειακή Απόδοση	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προώθηση Ενεργειακών Αναβαθμίσεων στα κτίρια Οικιακού τομέα ➤ Προώθηση Ενεργειακών Αναβαθμίσεων στα κτίρια Τριτογενούς τομέα ➤ Προώθηση Ενεργειακών Αναβαθμίσεων στα κτίρια Δημόσιας Χρήσης
	ΠΕ2.2 Στήριξη ΑΠΕ – Συμπαραγωγή	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Νομοθετική ολοκλήρωση της απλοποίησης αδειοδότησης έργων ΑΠΕ ➤ Ομαδοποίηση μικρών έργων ΑΠΕ για σύνδεση στο Σύστημα ➤ Διασφάλιση βιωσιμότητας Ειδικού Λογαριασμού ΑΠΕ ➤ Ολοκλήρωση θεσμικού πλαισίου χωροθέτησης εγκαταστάσεων ΑΠΕ για τη διευκόλυνση διείσδυσης τους στην αγορά ηλεκτρισμού ➤ Προώθηση συστημάτων αυτοπαραγωγής από ΑΠΕ και αποθήκευσης ➤ Εκπόνηση πιλοτικών υποστηρικτικών μελετών, οι οποίες θα βοηθήσουν στην περαιτέρω ενίσχυση των ΑΠΕ καθώς και στην ανάπτυξη εναλλακτικών καυσίμων (ιδιαίτερα στις οδικές μεταφορές) ➤ Ανάπτυξη τεχνολογιών και υλοποίηση έργων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας
	Π2.3 Απεξάρτηση από ορυκτά καύσιμα – ενεργειακή μετάβαση	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αναβάθμιση και επέκταση δικτύων τηλεθέρμανσης ➤ Επιδότησεις για την αντικατάσταση εξοπλισμού παραγωγής θερμότητας με άλλον μεγαλύτερης απόδοσης / εναλλακτικού καυσίμου ➤ Επιδότησεις ανανέωσης στόλου οχημάτων με

		<p>ηλεκτρικά – Κινούμαι Ηλεκτρικά</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Οικονομικά κίνητρα συνδεδεμένα με τις εκπομπές CO₂ για μετάβαση στην ηλεκτροκίνηση ➤ Χρήση ΑΠΕ για την ηλεκτροδότηση των σταθμών φόρτισης
ΑΠΕ3	ΠΕ3.1 Ενεργειακά δίκτυα και υποδομές	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάπτυξη έξυπνων δικτύων ➤ Έργα και υποδομές διανομής φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού (μέσης και χαμηλής πίεσης / τάσης αντίστοιχα)
ΑΠΠ1	ΠΠ1.1 Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δράσεις ψηφιακού μετασχηματισμού για την αποτελεσματικότερη διαχείριση και έλεγχο των πληροφοριών/στοιχείων που αφορούν στον τομέα Περιβάλλοντος και εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των Γενικών Γραμματειών του ΥΠΕΝ. ➤ Αναβάθμιση και ανάπτυξη βάσεων δεδομένων περιβαλλοντικών στοιχείων και γεωχωρικών πληροφοριών ➤ Αναβάθμιση και ανάπτυξη Πληροφοριακών Συστημάτων για την απλοποίηση των υπηρεσιών και λειτουργιών του Τομέα Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ
	ΠΠ1.2 Ψηφιακή Διασύνδεση Μονάδων Δημόσιας Διοίκησης	Δράσεις διαλειτουργικότητας μεταξύ δημοσίων φορέων για την ανάπτυξη ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών
ΑΠΠ2	ΠΠ2.1 Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προώθηση μέτρων προσαρμογής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε όλους τους τομείς και ιδιαίτερα τους πιο ευάλωτους. Ενδεικτικά αναφέρονται παρεμβάσεις που στοχεύουν στην προστασία της βιοποικιλότητας, την αποτελεσματική χρήση των υδάτινων πόρων, τη διαχείριση των δασών, την προστασία παράκτιων πόλεων από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας κα ➤ Προώθηση της ενσωμάτωσης της διάστασης της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε άλλες πολιτικές ➤ Προώθηση δράσεων πρόληψης και αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών ➤ Προώθηση δράσεων πρόληψης, αντιμετώπισης και διαχείρισης πλημμυρικών φαινομένων ➤ Προώθηση δράσεων μετριασμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής ➤ Καλλιέργεια δημόσιων δασικών φυτωρίων, σποροσυλλογή, διαχείριση σποραγωγών κήπων και συστάδων ➤ Προώθηση δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης
	ΠΠ2.2 Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάπτυξη νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών συλλογής, μεταφοράς, αποθήκευσης, επεξεργασίας και διανομής πόσιμου νερού ➤ Ανάπτυξη και εφαρμογή δράσεων/έργων που στοχεύουν στην εξοικονόμηση ύδατος σε κάθε κατηγορία χρήσης ➤ Δράσεις προστασίας, παρακολούθησης και διαχείρισης υδατικών σωμάτων ➤ Εφαρμογή συστημάτων αφαλάτωσης για την ικανοποίηση των αναγκών σε νησιά με ειδικές τοπικές και κλιματικές συνθήκες και σε

	<p>ΠΠ2.3 Διαχείριση Στερεών και Υγρών αποβλήτων</p>	<p>παράκτιες τουριστικές περιοχές</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ολοκλήρωση υποδομών Αποχέτευσης και Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων ➤ Ολοκλήρωση υποδομών αποκατάστασης ΧΑΔΑ ➤ Ολοκλήρωση υποδομών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων ➤ Πρόβλεψη κάλυψης περιοχών που δεν έχουν ΧΥΤ από νέους ΧΥΤ ή εξυπηρέτησής τους από ΧΥΤ άλλων περιοχών ➤ Προώθηση της εφαρμογής της χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων ➤ Προώθηση της ενίσχυσης του δικτύου συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών ➤ Προώθηση ανάπτυξης του δικτύου Πράσινων Σημείων (ΠΣ), Γωνιών Ανακύκλωσης (ΓΑ) και Κέντρων Ανακύκλωσης και Εκπαίδευσης Διαλογής στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ) ➤ Ολοκλήρωση υποδομών μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης των υπολειμμάτων ή/και των δευτερογενών καυσίμων ➤ Προώθηση της αντιμετώπισης της πλαστικής ρύπανσης ➤ Προώθηση ανακύκλωσης νερού σε βιομηχανικές μονάδες ➤ Προώθηση επαναχρησιμοποίησης νερού και ιλύος από μονάδες βιολογικής επεξεργασίας λυμάτων
	<p>ΠΠ2.4 Πράσινες Πόλεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ποδηλατοδρόμοι – αύξηση χρήσης ποδηλάτου ➤ Ανάπτυξη του περπατήματος – προσβασιμότητα πεζοδρομίων ➤ Συντήρηση-αναβάθμιση ή γκρέμισμα εγκαταλελειμμένων κτιρίων ➤ Ανάπτυξη χώρων αστικού πρασίνου-Ενίσχυση επιπέδων βλάστησης του αστικού πρασίνου και του υγρού στοιχείου ➤ Πολεοδομικές ρυθμίσεις/αναπλάσεις/παρεμβάσεις- Ανάπλαση υποβαθμισμένων περιοχών ➤ Προδιαγραφές για Τοπικά Χωρικά Σχέδια ➤ Βελτιστοποίηση του χωροταξικού πλαισίου ➤ Μελέτες βιώσιμης αστικής κινητικότητας ➤ Υπηρεσίες / Εξοπλισμός ελέγχου ατμοσφαιρικής ρύπανσης και θορύβου ➤ Εφαρμογή προγράμματος παρακολούθησης και εκτίμησης της ποιότητας της ατμόσφαιρας μέσω του δικτύου παρακολούθησης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του εθνικού εργαστηρίου ποιότητας αναφοράς
	<p>ΠΠ2.5 Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάδειξη και ήπια αξιοποίηση περιοχών που χαρακτηρίζονται για την μοναδικότητά τους ως τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και γενικά ως στοιχεία της φυσικής κληρονομιάς, περιλαμβανομένου του αγροτικού τοπίου ➤ Ανάδειξη φυσικών μνημείων (δάση, σπήλαια κ.λπ.) ➤ Δημιουργία υποδομών παρατήρησης και ερμηνείας της φύσης ➤ Δημιουργία υποδομών οικοτουρισμού και δράσεις προώθησης του οικοτουρισμού, όπως καταφύγια, δίκτυα πεζοπορικών διαδρομών και ποδηλάτων κ.λπ.

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Διαχειριστικές μελέτες δασών/δασικές μελέτες ➤ Έρευνα και ανάπτυξη στο τομέα των δασών ➤ Διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας και των οικοτόπων εντός και εκτός των περιοχών του δικτύου Natura 2020 και βελτίωση της γνώσης
	ΠΠ2.6 Ανάπτυξη Υποδομών προστασίας	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάπτυξη αντιπλημμυρικών έργων ➤ Έργα Αντιπυρικής προστασίας δασών ➤ Έργα αποκατάστασης υποδομών σε πληγείσες περιοχές
ΑΠΕ4 / ΑΠΠ3	Τεχνική Υποστήριξη	<ol style="list-style-type: none"> 1. Τεχνική Βοήθεια Μεταβατικής Περιόδου του ΕΠΑ για το ΥΠΕΝ. 2. Υποστήριξη της διοικητικής ικανότητας των Υπηρεσιών Διαχείρισης και των Δικαιούχων του ΤΠΑ. 3. Αναβάθμιση συστημάτων και εργαλείων οργάνωσης της διαχείρισης και παρακολούθησης του ΤΠΑ. 4. Διοργάνωση Ημερίδων / Συνεδρίων, εκδηλώσεων. 5. Παροχή εξειδικευμένων μελετών, παροχή υπηρεσιών τεχνικών συμβούλων για την υλοποίηση έργων τεχνικής υποστήριξης, μελετών και εμπειρογνωμοσυιών ή και αξιολογήσεων. 6. Συμβουλευτικές υπηρεσίες υποστήριξης των φορέων υλοποίησης από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες. 7. Αξιολογήσεις των αποτελεσμάτων του ΤΠΑ. 8. Ενημέρωση των δυνητικών Δικαιούχων σχετικά με τους στόχους των παρεμβάσεων του ΤΠΑ. 9. Ενημέρωση / ευαισθητοποίηση των άμεσα και έμμεσα εμπλεκόμενων, καθώς και της κοινής γνώμης, σε θέματα που αφορούν και σχετίζονται με το ΤΠΑ και τις παρεμβάσεις του. 10. Ενέργειες δημοσιοποίησης των αποτελεσμάτων του ΤΠΑ.

Από τα ανωτέρω προκύπτει η κάτωθι σύνδεση των Αξόνων Προτεραιότητας (ΑΠ) με τους αντίστοιχους Τομείς Παρέμβασης του ΥΠΕΝ :

Άξονας Προτεραιότητας ΤΠΑ ΥΠΕΝ	Κύμα ανακαινίσεων	Ηλεκτρικές Διασυνδέσεις και δράσεις για τις ΑΠΕ	Ηλεκτροκίνηση	Δράσεις για την προστασία της Φύσης	Απολιγνιτοποίηση	Χωροταξία σε συνδυασμό με τη Βιώσιμη Ανάπτυξη	Διαχείριση Στερεών και Υγρών Αποβλήτων
ΑΠΕ1	Χ						
ΑΠΕ2	Χ	Χ	Χ		Χ		
ΑΠΕ3		Χ			Χ		
ΑΠΠ1						Χ	
ΑΠΠ2				Χ		Χ	Χ

Γ. Προϋπολογισμός Προγράμματος

Ο προϋπολογισμός του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανέρχεται για την περίοδο 2021-2025 στα 260.000.000€. Το κύριο βάρος της χρηματοδότησης των έργων του ΥΠΕΝ με πόρους του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης εντάσσεται στον Αναπτυξιακό Στόχο «Πράσινη Ανάπτυξη» (74,0%), ενώ ακολουθούν η «Ανάπτυξη Υποδομών» (19,3%) και η «Έξυπνη Ανάπτυξη» (6,3%). Στους κάτωθι πίνακες διαφαίνεται η κατανομή των πόρων ανά Αναπτυξιακό Στόχο και ανά Άξονα Προτεραιότητας για στους Τομείς Ενέργειας και Περιβάλλοντος.

Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Π/Υ ΤΠΑ Ενέργειας (€)	% επί του π/υ
Έξυπνη Ανάπτυξη	6.500.000	4,3
Πράσινη Ανάπτυξη	92.750.000	61,8
Ανάπτυξη Υποδομών	50.250.000	33,5
Τεχνική Βοήθεια	500.000	0,3
Σύνολο	150.000.000	100,0

Αναπτυξιακός Στόχος ΕΠΑ	Π/Υ ΤΠΑ Περιβ/τος (€)	% επί του π/υ
Έξυπνη Ανάπτυξη	9.900.000	9,0
Πράσινη Ανάπτυξη	99.700.000	90,6
Τεχνική Βοήθεια	400.000	0,4
Σύνολο	110.000.000	100,0

Άξονας Προτεραιότητας τομέα Ενέργειας (ΑΠΕ)	Π/Υ ΤΠΑ Ενέργειας (€)	% ΑΠ επί του π/υ
ΑΠΕ 1 «Έξυπνη Ανάπτυξη (Ενέργεια)»	6.500.000	4,3
ΠΕ1.1 Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση	4.000.000	2,7
ΠΕ1.2 Ψηφιακή Διασύνδεση Μονάδων Δημόσιας Διοίκησης	2.500.000	1,7
ΑΠΕ 2 «Πράσινη Ανάπτυξη (Ενέργεια)»	92.750.000	61,8
ΠΕ2.1 Ενεργειακή Απόδοση	58.250.000	38,8
ΠΕ2.2 Στήριξη ΑΠΕ - Συμπαρογωγή	12.500.000	8,3
ΠΕ2.3 Απεξάρτηση από ορυκτά καύσιμα - ενεργειακή μετάβαση	22.000.000	14,7
ΑΠΕ 3 «Ανάπτυξη Υποδομών (Ενέργεια)»	50.250.000	33,5
ΠΕ3.1 Ενεργειακά δίκτυα και υποδομές	50.250.000	33,5
ΑΠΕ 4 «Τεχνική Υποστήριξη ΤΠΑ (Ενέργειας)»	500.000	0,3
ΣΥΝΟΛΟ	150.000.000	100,0

Άξονας Προτεραιότητας τομέα Περιβάλλοντος (ΑΠΠ)	Π/Υ ΤΠΑ Περιβάλλοντος (€)	% ΑΠ επί του π/υ
ΑΠΠ 1 «Έξυπνη Ανάπτυξη (Περιβάλλον)»	9.900.000	9,0
ΠΠ1.1 Δημόσια Διοίκηση και ψηφιοποίηση	7.400.000	6,7
ΠΠ1.2 Ψηφιακή Διασύνδεση Μονάδων Δημόσιας Διοίκησης	2.500.000	2,3
ΑΠΠ 2 «Πράσινη Ανάπτυξη (Περιβάλλον) - Κυκλική Οικονομία»	99.700.000	90,6
ΠΠ2.1 Πρόληψη & διαχείριση κινδύνων	18.000.000	16,4
ΠΠ2.2 Παροχή πόσιμου νερού & διαχείριση υδάτων	15.000.000	13,6
ΠΠ2.3 Διαχείριση Στερεών και Υγρών αποβλήτων	12.500.000	11,4
ΠΠ2.4 Πράσινες Πόλεις	20.200.000	18,4
ΠΠ2.5 Ανάδειξη, προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς	15.000.000	13,6
ΠΠ2.6 Ανάπτυξη Υποδομών προστασίας	19.000.000	17,3
ΑΠΠ 3 «Τεχνική Υποστήριξη ΤΠΑ (Περιβάλλοντος)»	400.000	0,4
ΣΥΝΟΛΟ	110.000.000	100,0

Δ. Εκτίμηση, αξιολόγηση & αντιμετώπιση επιπτώσεων στο περιβάλλον

Όσον αφορά τις επιπτώσεις του προγράμματος στο περιβάλλον, στο σύνολο του Προγράμματος δεν καταγράφονται αρνητικές ή ανάμεικτες επιπτώσεις ή και «μη αναστρέψιμες». Ενώ για τους τρεις Άξονες Προτεραιότητας Ενέργειας και τον Άξονα Προτεραιότητας Περιβάλλον 1 (ΑΠΠ1) αναμένονται κυρίως περιορισμένες επιπτώσεις στις περιβαλλοντικούς παραμέτρους/στόχους, για τον Άξονα Προτεραιότητας Περιβάλλον 2 (ΑΠΠ2) καταγράφονται κυρίως θετικές επιπτώσεις. Όπου από την υλοποίηση του υπό εξέταση προγράμματος προκύπτουν σημαντικές μεταβολές για ορισμένες περιβαλλοντικού παράγοντες, θεωρείται σκόπιμο αυτές να διερευνηθούν με μεγαλύτερη λεπτομέρεια κατά την εκπόνηση των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για όσα έργα ή δράσεις αυτές απαιτούνται. Ακολουθεί συνοπτικός πίνακας των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ανά Άξονα Προτεραιότητας:

Α/Α	Περιβαλλοντικές Παράμετροι - Στόχοι	ΑΠΕ 1	ΑΠΕ 2	ΑΠΕ 3	ΑΠΠ 1	ΑΠΠ 2
ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ – ΧΛΩΡΙΔΑ – ΠΑΝΙΔΑ						
1	Προστασία και αξιοποίηση της φυσικής κληρονομιάς του δημόσιου χώρου και της βιοποικιλότητας	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!,+ >>
2	Αειφόρος διαχείριση δασών	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,+ >>
ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ – ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ – ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ/ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ						
3	Βελτίωση των συνθηκών υγείας του πληθυσμού	ΟΧΙ	!!,+ >>	!!,+ >>	ΟΧΙ	ΟΧΙ
4	Αύξηση της απασχόλησης και βελτίωση των οικονομικών συνθηκών	!,+ >>	!!,+ >	!!,+ >	!!,+ >>	!!,+ >
5	Καθορισμός και ορθολογική ρύθμιση των χρήσεων γης	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,+ >
6	Βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών και της προσβασιμότητας	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,+ >
ΥΔΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ – ΥΓΡΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ						
7	Διασφάλιση της καλής χημικής και οικολογικής κατάστασης των υδάτων	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!,+ >
8	Αποφυγή ρύπανσης υδάτων εξαιτίας των αστικών λυμάτων	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,+ >
9	Διασφάλιση επάρκειας ύδατος για την ανθρώπινη χρήση και των αρδευτικών αναγκών	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!,+ >>
ΕΔΑΦΟΣ – ΣΤΕΡΕΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ						
10	Διαφύλαξη της ποσότητας και ποιότητας των εδαφών και μείωση της ρύπανσης αυτών	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	?
11	Περιορισμός των αστικών αποβλήτων και ενίσχυση της επαναχρησιμοποίησης μέσω ανακύκλωσης, λιπασματοποίησης	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,++ >>
ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΘΟΡΥΒΟΣ						
12	Διασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών της ατμόσφαιρας	ΟΧΙ	!!,+ >>	!!,+ >>	ΟΧΙ	!,+ >>
13	Έλεγχος και μείωση κυκλοφοριακού θορύβου	ΟΧΙ	!!,+ >>	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!,+ >>
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ- ΕΝΕΡΓΕΙΑ						
14	Περιορισμός της παραγωγής Αερίων του Θερμοκηπίου στον τομέα της ενέργειας	ΟΧΙ	!!,+ >>	!!,+ >>	ΟΧΙ	ΟΧΙ
15	Ενίσχυση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια	!!,+ >>	!!,++ >>	!!,+ >>	ΟΧΙ	ΟΧΙ
16	Υλοποίηση δράσεων που περιορίζουν τις επιπτώσεις των ακραίων καιρικών φαινομένων	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,++ >>
17	Περιορισμός της επικινδυνότητας από τον κίνδυνο πλημμύρας	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!!,++ >>
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ – ΤΟΠΙΟ						
18	Προστασία, ανάδειξη και βελτίωση χώρων πολιτιστικού ενδιαφέροντος	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
19	Ανάπλαση υποβαθμισμένων τοπίων και	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	!,+

προώθηση φυσικού και αστικού περιβάλλοντος					>>
--	--	--	--	--	----

(++)	Επιπτώσεις ισχυρά θετικές	!!	Ισχυρή πιθανότητα
+	Επιπτώσεις θετικές	!	Μέτρια πιθανότητα
(++)	Επιπτώσεις ισχυρά αρνητικές	>>	Μόνιμη ή μεσο-μακροπρόθεσμη
-	Επιπτώσεις αρνητικές	>	Προσωρινή ή βραχυπρόθεσμη
+/-	Επιπτώσεις ανάμικτες	A	Επιπτώσεις Αναστρέψιμες
?	Επιπτώσεις απροσδιόριστες	ΟΧΙ	Περιορισμένες επιπτώσεις ή χωρίς συσχέτιση

Ε. Επισημάνσεις Υπηρεσίας

Για τον σχεδιασμό προτεινόμενου ΤΠΑ, έλαβε χώρα και συσχέτιση με άλλα σχέδια και προγράμματα. Συγκεκριμένα :

- ✚ Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα
- ✚ Το Πρόγραμμα Έρευνας και Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων στην περιοχή του δυτικού Πατραϊκού Κόλπου, για το οποίο εγκρίθηκε η ΣΜΠΕ με την Κ.Υ.Α.169896/2013 και το οποίο περιλαμβάνει τμήματα στις Δυτικές Ακτές της Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας
- ✚ Η Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- ✚ Τα Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή των Περιφερειών (ΠεΣΠΚΑ)
- ✚ Τα Διαχειριστικά Σχέδια των περιοχών Natura 2000 τα οποία λαμβάνουν υπόψη τη διατήρηση των σημαντικών ειδών και τύπων οικοτόπων που εντοπίζονται στις περιοχές αυτές
- ✚ Η Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα
- ✚ Το Σχέδιο Στρατηγικής Ανάπτυξης της Δασοπονίας 2018-2038 (Εθνική Στρατηγική για τα Δάση)
- ✚ Το Εθνικό καθώς και τα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων
- ✚ Την Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία
- ✚ Οι προτάσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Τομείς «Ενέργεια» και «Περιβάλλον») για τη διαμόρφωση των Κατευθύνσεων του «Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ» της περιόδου 2021-2027
- ✚ Τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών
- ✚ Τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας
- ✚ Το Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο Διαχείρισης Λυμάτων Οικισμών Προτεραιότητας της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ
- ✚ Το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΓΠΧΣΑΑ)
- ✚ Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΧΣΑΑ) για τις ΑΠΕ
- ✚ Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (ΠΧΠ)
- ✚ Τα Προγράμματα ΕΣΠΑ (2014 - 2020 και 2021-2027)
- ✚ Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων 2020
- ✚ Τον Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό, που ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν. 4546/2018 και συμβάλλει στη βιώσιμη ανάπτυξη στη θάλασσα ενώ περιλαμβάνει τον τομέα της ενέργειας, της ναυτιλίας, της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, του τουρισμού, της εξόρυξης πρώτων υλών, καθώς και τη διατήρηση, προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

ΣΤ. Προτεινόμενοι όροι

- Να ακολουθούνται οι προτάσεις, κατευθύνσεις και τα μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και αντιμετώπιση των σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον που περιγράφονται στο Κεφ. 7.5 της ΣΜΠΕ.
- Να εφαρμοστεί Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Παρακολούθησης τόσο στη φάση κατασκευής των έργων αλλά και κατά τη φάση λειτουργίας αυτών που να παρακολουθεί κατ' ελάχιστο τις παραμέτρους : α) Βιοποικιλότητα (Χλωρίδα-Πανίδα), β) Ατμόσφαιρα, γ) Κλίμα - Κλιματική Αλλαγή, δ) Έδαφος, ε) Υδατικοί Πόροι, στ) Ακουστικό Περιβάλλον – Θόρυβος και ζ) Τοπίο, και να οριστεί φορέας παρακολούθησης αυτού.
- Για νέα έργα ή δραστηριότητες θα πρέπει να ακολουθείται η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης με την εκπόνηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων, σε όσα απαιτούνται.
- Για τα έργα και τις δραστηριότητες που χωροθετούνται εντός των ορίων προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Natura 2000, θα πρέπει να εκπονείται Μελέτη Ειδικής Οικολογικής

Αξιολόγησης σύμφωνα με το Ν. 4014/2011 και τις προδιαγραφές της Υ.Α. 170225/2014 (Α' Κατηγορία) ή της Υ.Α. 52983/1952/2013 (Β' Κατηγορία), η οποία θα εστιάζει στις επιπτώσεις στα είδη και τα ενδιαίτηματα σύμφωνα με τους καθορισμένους στόχους διατήρησης της προστατευόμενης περιοχής.

Κατόπιν των ανωτέρω εισηγούμαστε θετική γνωμοδότηση για την ΣΜΠΕ του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας 2021-2025.

Επιπλέον της γραπτής του εισήγησης ο Αντιπεριφερειάρχης Βιώσιμης Ανάπτυξης, Ενέργειας και Περιβάλλοντος της Π.Δ.Ε. κ. Δημητρογιάννης Λάμπρος κατέθεσε προτάσεις οι οποίες έχουν ως εξής:

Συμπληρωματικές προτάσεις επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας (ΥΠΕΝ) 2021-2025.

Π2.1

Βελτιστοποίηση πληροφοριών των Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης

- Επέκταση έκδοσής του και σε κτίρια που απαιτούν ριζική ανακαίνιση, κτίρια που ανανεώνεται η μίσθωσή τους, σε όλα τα δημόσια κτίρια και στις βαριές βιομηχανίες. Για παράδειγμα να αναφέρουν την τροφοδοσίαν τους (π.χ. ΑΠΕ), εκτίμηση της εκπομπής από ορυκτά καύσιμα και το δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη με βάση τις εκπομπές του κύκλου ζωής τους.

Δημιουργία Περιφερειακών Σχεδίων Ανακαίνισης Κτιρίων ανά Περιφέρεια

- Να περιλαμβάνουν οδικούς χάρτες για τη σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων στη θέρμανση και ψύξη έως το 2040 με στόχο της μηδενικής εκπομπής το 2050 (ουσιαστικά δημιουργείται ένα εργαλείο για τη σταδιακή ανακαίνιση των κτιρίων προς το επίπεδο των μηδενικών εκπομπών) –
- Παροχή κινήτρων (θέσπιση κατάλληλων κανόνων χρηματοδότησης ανάλογα το ατομικό και οικογενειακό εισόδημα.

Π2.2

Ανάπτυξη διασυνδεδεσών δικτύων

- Ενίσχυση διασυνδέσεων δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου με γειτονικές χώρες, ή σε περιοχές με κομβικό γεωγραφικό ρόλο όπως η Δυτική Ελλάδα.

Π3.1

Έργα και υποδομές υδρογόνου

- Ενεργειακή μετάβαση στην τεχνολογία του υδρογόνου (προτάσεις που θα οδηγήσουν μελλοντικά στη χρήση του υδρογόνου σε βιομηχανίες, θαλάσσιες μεταφορές αλλά και στα τρένα)

ΠΠ2.1

Δράσεις πρόληψης και αντιμετώπισης με ΑΠΕ

- Καθιέρωση υποχρεωτικού πλαισίου για προώθηση μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης δασικών πυρκαγιών και πλημμυρικών φαινομένων σε φορείς ΑΣΠΗΕ

• **ΠΠ2.2**

Ανάπτυξη εγγειοβελτιωτικών έργων

- Παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην ανάπτυξη μέτρων για τη βελτίωση της ποιότητας ή την αναστροφή των φαινομένων υπαλμύρισης υπόγειων υδατικών συστημάτων, τα οποία χρησιμοποιούνται για άρδευση και ύδρευση (π.χ. τεχνητός εμπλουτισμός, καθορισμός ζωνών υπαλμύρισης παράκτιων υδατικών συστημάτων κ.α.).

ΠΠ2.3

Ολοκλήρωση και αναβάθμιση των αποχετευτικών δικτύων και των ΕΕΛ

- Αναβάθμιση των ΕΕΛ με σύγχρονα συστήματα επεξεργασίας (π.χ. MBR έναντι Ενεργούς Ιλύος)

- Χωριστικά δίκτυα και μόνο

Προώθηση ανάπτυξης υποδομών διάλυσης πλοίων

- Πρόβλεψη ολοκληρωμένων υποδομών για τη διάλυση πλοίων και σκαφών και κυρίως ναυαγίων
- Αναβάθμιση και επέκταση της πλατφόρμας του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΠΣΔΑ)
- Να υπάρξει διασύνδεση όλων των πληροφοριακών συστημάτων και των χρηματοδοτικών εργαλείων με αποτέλεσμα την εξαγωγή δεικτών παρακολούθησης/απόδοσης ως προς του στόχους του ΠΕΣΔΑ και κυρίως του ΕΣΔΑ.

ΠΠ2.4

Υλοποίηση προβλεπόμενων κοινόχρηστων χώρων πρασίνου

- Υποστήριξη των Δήμων για την διασφάλιση, υλοποίηση και αποκατάσταση των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου που σήμερα τίθεται εξαιρετικά προβληματική.

Προώθηση παραγωγής και χρήσης Βιομεθανίου

- Παραγωγή ενέργειας από υπολείμματα του αγροτικού και κτηνοτροφικού τομέα, καθώς και του οργανικού κλάσματος των στερεών αστικών αποβλήτων.
- Δημιουργία θετικού περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
- Δυνατότητα σύνδεσης με δίκτυα φυσικού αερίου.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο αφού άκουσε τον εισηγητή, την Πρόεδρο και τους λοιπούς ομιλητές που ανέπτυξαν τις απόψεις τους επί του ανωτέρω θέματος, κατόπιν διαλογικής συζήτησης,

ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Γνωμοδοτεί θετικά επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας 2021-2025.

Κατά της απόφασης ψήφισαν η Επικεφαλής και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Παράταξης «Λαϊκή Συσπείρωση Δυτικής Ελλάδας» κ.κ. Αγγελοπούλου Αναστασία, Μωραΐτης Νικόλαος, Συμεωνίδης Γρηγόριος και Αθανασόπουλος Τρύφωνας, ο Επικεφαλής και ο Περιφερειακός Σύμβουλος της Παράταξης «Αντίσταση Πολιτών Δυτικής Ελλάδας» κ.κ. Χατζηλάμπρου Βασίλειος και Κούστας Κων/νος, καθώς και ο Επικεφαλής της Παράταξης «Οικολογική Δυτική Ελλάδα» κ. Παπακωνσταντίνου Κων/νος.

Παρών δήλωσε ο Επικεφαλής της Παράταξης «Πατριωτική Αυγή για την Δυτική Ελλάδα» κ. Νικολακόπουλος Ανδρέας.

Το παρόν Πρακτικό αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως:

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΑΡΙΑ ΜΠΙΛΙΑ

ΕΥΘΥΜΙΑ ΓΡΙΝΟΥ

ΤΑ ΜΕΛΗ